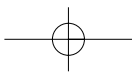

Eva Michorová

NA KLADIBISIVÍ SFOJKA

**Všechno
v pořádku,
slečno
Karpíšková?**

Eva Michorová
Všechno v pořádku, slečno Karpíšková?

Eroika

© Eva Michorová, 2002

© Eroika, 2002

ISBN 80-86337-25-1

PRVNÍ

Karolína nebyla blondýna. Muži milují blondýny. Ale za manželky si berou tmavovlásky. Vědí proč. Ostatně čert je vem.

Karolína byla tmavovláška. Ležela na něčem bílém a studeném a zírala do stropu, který už znala. Nohy měla roztažené doširoka, ruce sevřené v pěst, na tváři vztekly škleb. Dílem vztekly, dílem bezmocný. Oči nalepené na strop se hrozily pohlédnout na muže, jenž se nad ní skláněl. Strop pamatoval lepší časy. Hleděla do prasklin, v nichž maně tušila mapu Atlantidy či obličej zlého starce. Tlumeně sykla. Sakra! Bolest je skřet s nebozízkiem. Pootevřeným oknem vstoupilo jaro a rachot autáku zhusta překračujících nejvyšší povolenou rychlost v obci. Opatrně se nadechla a vdechla to jaro. Pořád křečovitě střežila oči, jen aby se nepodívaly do očí toho chlapa.

Chlap byl zticha jako hřbitov. Evidentně se pekelně soustředil. Karolína byla taky zticha, taky jako hřbitov. Nehty se zarývala do vlastní dlaně, zatínala zuby a prozatím si dovolila jen jedno jediné tlumené syknutí a dvě zaúpění tak nezřetelná, že je sama jen sotva postrehla. Zavřela oči. Otevřela oči. Studené lůžko, studený vzduch, studené cinkání studených nástrojů. Náhle zesílená hudba z trandáku a za pár vteřin rádio pravilo: „A nyní si, vážení posluchači, řekneme něco o korupci na Šumavě... é, promiňte... o kůrovci na Šumavě...“

Sykla podruhé. Zavřela oči. Otevřela oči. Zhluboka se nadechla. Znělo to jako tichounký nárek zbloudilé duše. Studený kov cítila až v břiše. Jo, měla v sobě šperhák, který se ještě ke všemu otáčel nebo snad natřásal nebo co. Strach ji ovíjel jako had, jako břechtan, jako divoké psí víno. Taky vztek. Jenomže chlap nad ní nenesl na tom všem žádnou vinu. Rádio prohlásilo, že nyní si poslechneme názor poslu-

chače, pana Jardy. Pan Jarda prohlásil: „Všecko státní úředníci prožerou, stát to rozfofruje, rozdá cikánům... a nic nemáme!“ Rozhlas panu Jardovi poděkoval za jeho názor. Rozzněla se ryčná dechárna. Karolíně vnitřní zrak ochotně naservíroval všechny ty šohaje s péry na klobouku a červeno-lící cérečky, kterak se na pódiu v krojích a s rukama v bok vykrucují a chichotají a občas někdo zařve: Juchúú - a práskne se pravou rukou do pravého kotníku. Nebo do levého? Kdosi v sousední místnosti přeladil z dechárny na vypalovačku.

Tyran převlečený za mastičkáře z ní vyndal jeden šperhák a ponořil do ní druhý, snad ještě delší, lesklejší, ostřejší a studenější, než byl ten předchozí. Hlasitě polkla. Nikdo nepromluvil. V duchu se modlila: Proboha, ať to nic není, ať se mnou nic není nebo ať je to jenom nějaká ptákovina, - nějaká blbost, něco, co nestojí za řeč a nad čím stojí za to mávnout rukou, pro všecko na světě a pro všechny poklady světa, ať to nic není, prosím, panebože prosím, andělíčku-můjstrážníčku, prosím... *prosím!* Strach si sundal roušku a kouknul jí rovnou do tváře. Slznými kanálky přispěchala slza a druhá. Třetí už ne. Zamrkala a zahrnala ji. Něco se stalo. I Heller to říkal. Byla to pravda. S Karolínou se něco stalo. Tedy, něco se s ní dělo v jednom kuse, ale tenhle průšvih sliboval tyčit se nad ostatními, jako by to byli jen chudí oškubaní příbuzní. Jako věž ing. Eiffela nad *Pohorskou vesnicí* Boženy Němcové.

Karolíniny doširoka roztažené nohy spočívající na ohavných kovových podstavcích se třásly jako hubené nohy hubeného psíka, který vypadá jako mrňavá koza. Nedokázala ten třas zastavit. Celou předchozí noc probděla, až k ránu upadla do spánku, který nepřinesl úlevu, nýbrž sen. Zdálo se jí, že jí ukradli knihovnu. V tom snu klečela na kolenou, mlátila hlavou do prázdné zdi (poněvadž tu knihovnu ukradli celou, komplet, police i s knihami) a ječela: Kde jsou moje knížky? Kde sakra jsou moje knížky? Vraťte mi moje knížky, jsou to *moje* knížky!

Felčar z Karolíny vytáhl už asi desátý šperhák, odložil jej se studeným cinknutím do kolektivu oslnivě se lesknoucích šperháků a zjevně si z nich vybíral další monumentální exemplář. Vroucně si přála být někde jinde a s někým jiným. Vykonávat tu ze všeho nejobyčejnější, nejnudnější, nejotravnější činnost, třeba se pohádat s řidičem autobusu kvůli drobným, čistit si boty, ječet na psa, ať nechá listonošku bejt, kupovat si vložky a litr mlíka nebo se koneckonců třeba rafnout s kominíkem kvůli neexistujícímu přístupu na střechu, což by skončilo tím, že by se černý brach dal na kvapný ústup, mstivě si mumlaje: „Paninko, jednou vás hodím do komína, jo, do komína vás hodím, namouduši, že to udělám, co taky s váma jinýho, no že jo?“ Být kdekoli. Třeba klidně i v práci. Jen ne tady.

„Hotovo,“ řekl ranhojič. „Běžte se, prosím, obléknout do kabinky. V klidu se oblékněte, potom si promluvíme.“

Karolína si shrnula ošklivou černočerveně kostkovanou sukni, bosa prošla po studeném zeleném linoleu kolem lapi-ducha a jeho psacího stolu a smýkla sebou do levé kabinky, mimořádně nevynalézavě zařízené, a to velikým zrcadlem (Proč, proboha? Co v něm kdo může vidět? Defilovaly tu akorát tak armády vyděšených bezbranných stvoření bez kalhotek a bez důstojnosti...), směšnou židličkou s dřevěným sedátkem, dřevěným opěradlem a dlouhými kovovými nohami, křivě přibitým věšáčkem a v neposlední řadě fotografií až nekonečně šťastné mladé ženy, jejíž rozesmátý výraz pramenil z faktu, že navštěvuje gynekologa každých šest měsíců a má to tím pádem všechno tak nějak na háku.

Karolína se složila na židličku, hlavu si dala do dlaní a chvíli jen tak seděla. Jen tak bezvládně. Mrkla do zrcadla. Vlasy jí visely přes tvář, čímž vytvářely neobyčejně dramatickou kulisu pro obraz nazvaný U ranhojiče, případně Gynekologický smutek. Pomalu a váhavě si oblékla intimní součásti garderoby, přičemž se její oči setkaly s očima té zářící dívky na fotce. Karolína na ni okamžitě udělala wildovský obličej Nepohřbeného Jonáše aneb Zloděje mrtvol

z chertseyské stodoly. Jas v dívčíných očích zřetelně pohasl. „Tak, a máš to, ty náno blbá,“ zamumlala Karolína. Po chvíli ještě dodala: „Blondýno!“

„Paní Karpíšková?“ ozval se z ordinace dutý hlas Aeskulapa.

„Ano, ano, už jdu,“ pípla přes dveře Karolína, rukama si prohrábla vlasy, olízla si rty a bleskem zopakovala onu neučesanou modlitbičku. Panebože, prosím. *Prosím!* Ale už když otevírala ty zatracený dveře a vrhla kradmý pohled do gynekologovy tváře ponořené do lejster, už tehdy věděla, že legrace skončila. A že je to v hajzlu. Všecko. Roztrásla se jak ty nohy toho malinkatého pejska. MUDr. Punčochář zvedl hlavu a dlouze nebo krátce (nedovedla říct) si ji prohlédl. Znovu ponořil oči do lejster, a aniž na ni hleděl, řekl: „Pročpak si nesesnete, paní Karpíšková?“

Sedla si na krajíček čehosi připomínajícího křeslo, které čtyřicet let soustavně používala šestičlenná rodina a dva psi. Nohy v silonkách pod černočerveně kostkovanou a opravdu mimořádně ošklivou sukni (byla určena právě jen pro návštěvy gynekologické ordinace a Karolína ji nenáviděla navlas jako ty návštěvy) tiskla k sobě tak pevně, až to zabolalo.

Lapiduch sundal brýle s černou obroučkou, tolik podobné těm, jaké si bral na televizi Karolínin zesnulý děda. Vypadaly, jako by je hradila zdravotní pojišťovna v plné výši. Ale on pořád mlčel. Sadista. Nervózně se usmál. Vstal. Obešel psací stůl. Sedl do křesla naproti Karolíně. Hezkej chlap (ale jen když si sundal ty brejle). Pětačtyřicet let. Možná tři-čtyřicet. Teď poprvé mu Karolína pohlédla do očí a přečetla si v nich všechno.

„Je mi to opravdu líto, paní Karpíšková,“ tiše vzdychl gynekolog.

Karolína ucítila fyzické projevy šílené paniky. Srdce se pokusilo proskočit krkem na zelené linoleum. Do spánků jí mlátil paranoidní bubeník. V rukou jí škubalo, jako by každý její prst a vlastně i lokty a ramena navlékl neviditelný loutkoherec na neviditelné drátky a teď za ně tahal jak blá-

zen. Na nohy zas už sedl třaslavý syndrom malého psíka. Pokusila se promluvit. Odkášala a promluvila, i když vcelku zbytečně. Řekla jen: „Jak... jak, líto?“

„Opravdu líto,“ opakoval lapiduch. Bezmocně rozhodil rukama. Hlesl: „Ale i takové věci se stávají. Výjimečně, pravda. Ale stávají.“

Vrhnout se z okna. Nikdy dřív ji to nenapadlo. Hned si to promítla. Trhaně vstává, Punčochář též zmateně vstává, odstrkuje ho, učiní dva tři chvatné skoky směrem k pootevřenému oknu, lomcuje klíčkou, okno se otvírá dokořán, Karolína se bezmyšlenkovitě vrhá dolů a vzápětí se už válí na trávníku mezi chudobkami a podběly. Je akorát tak odřená. No ovšem. Punčochář působí v přízemí.

„Ten váš test je pozitivní,“ řekl Punčochář. „Je mi to líto.“

Otrásla se. Tak. Pozitivní. Pozitivní znamená někdy dobrý a někdy blbý. V tomhle případě není pochyb, co to znamená. Že až do včerejška, že až do dneška do rána, že až doteď, že celých těch třiatřicet let, rok po roku, vteřinu po vteřině, byla neskonale šťastná. Kupodivu. Kdo by to byl řekl? Přemýšlela, o čem vlastně přemýšlí. Leč mozek se jí zasekl, neschopen sebejednoduššího výkonu. Zasekl se a vyhrával jako u kolotočů, dokola a dokola jednu jedinou odrhovačku, kterou znala z dětství, ze starého magnetofonu, a jež zněla:

Mámo, já chci vojáka, hezkého fešáka, třeba jen pěšáka, ten když v náruč uchopí, srdce hned pochopí, co to láska je!

A znovu:

Mámo, já chci vojáka, hezkého...

„Paní Karpíšková?“ Hlas lapiducha ji zval zpět do reality. Ona nic. Nic. Do lebky přijela pouť a hraje cajdáky. Ke zvuku se přidává obraz promítaný na plátno myslí. Zcela privátní projekce. Tentokrát ne pouť. Podzim. Je ve vzduchu, voní jablky a ohníčky, Karolína slyší zvonek a strká hlavu do vrat, koho to sem čerti nesou? Za vraty se starší obrýlený chlap v letitém kvádru jen lehce a s dnes už nevšední noblesou uklání, nadzdvihne si klobouk a zamumlá: „Skála jméno mé. Jdu si pro ty jabka.“

Vždycky dostal pytel zimních jablek. Voněla. Karolína se přitiskla ke zdi baráku, usmívala se jen tak a věděla, že je podzim. Když přišel *Skála jméno mé*, podzim přišel s ním. Vedli se za ruce pod bledým měsícem, svorně a noblesně, oba v letitých kvádrech, oba už žádni mladíci.

„Paní Karpíšková?“

„Paní Karpíšková? Všechno v pořádku?“

Nezřetelně kývla. Vstoupila sestra široká jako kanál La Manche a stará jako sama historie. Štěkla: „Slečno. Paní Karpíšková je přece slečna.“ Vypadala, že je tímto faktem za první zasažena, za druhé znechucena a za třetí pobouřena.

Po krátké a zmatené pauze pravil Punčochář: „Tak teda slečno. Slečno? Jste v pořádku?“

„Jo,“ řekla Karolína. Právě se ze všech svých sil pokoušela zformulovat státotvornou otázku. Měla už vcelku jasno v tom, že bude začínat slovy: Kolik času (mi ještě zbývá)? Anebo: Jak dlouho (budu ještě žít)? Po zralé úvaze se rozhodla pro variantu číslo dvě. Zachrčela: „Jak dlouho...?“

„Pět týdnů. Možná šest,“ odtušil bez váhání ranhojič.

Otevřela oči i pusy doširoka. „Možná šest?“ zamumlala v bezbřehém údivu.

„Jo, možná šest,“ přitakal mastičkář Punčochář.

„Tak vy už říkáte pravdu takhle natvrdo?“ blekotala Karolína.

„Bože, a co jinýho vám má asi říkat?“ položila otázku sestra. „Má vám mazat med kolem... kolem tý... no, pusy, no? Co? To byste chtěla? Jo, to se dělalo, dřív se to dělalo, lhali jsme si do kapsy, to by se vám líbilo! To by se vám líbilo? Komunisty jsme vypráskali. Teď se říká pravda. Naplno. A do vočí.“

„Ale vždyť to není možný,“ zaúpěla Karolína. „Já se necítím až tak zle. Necítím se na to, že bych měla... že bych měla... za pár týdnů...“

„Jo, děvenko,“ ostře se zasmála sestra. „Dneska se cejtíš dobře, zejtra voblíkneš dřevěný pyžamo. Jako můj strejček. Taky se cejtíl dobře, taky. Na kole jezdil ve dne v noci. A tu máš! Prasklo mu srdce. Taková krásná smrt. Rychlá taková.“

Netrápil se. Manželku, tu utrápil. Hajzl. A přitom vodešel tak lehce. Doufám, že se smaží v pekle, děvkař.“

„Ale sestří,“ řekl MUDr. Punčochář.

„Kolik mu bylo?“ špitla Karolína.

„Třiadevadesát.“

„Mně je teprve třiatřicet,“ namítla.

„A to se vám zdá málo?“ strašně se divila zdravotní sestra.

„Svůj už jste si užila, ne?“

„Právě že ani ne.“

„Tak to jste byla hloupá.“

„Ale sestří,“ řekl MUDr. Punčochář.

Karolína se rozbřečela. Jenom tak tiše. Jen slzy. Žádné vzlyky. Vstala a hledala po kapsách té ošklivé sukně. Punčochář i sestra Volrábová ji sledovali bez dechu, jako napínavý biograf, jako sebevraha na Nuseláku, jako činnou sopku z bezpečné vzdálenosti. Pravděpodobně se domnívali, že hledá kapesník. Nakonec našla, co hledala. Zmuchlanou krabičku startek. Zapálila si. Sedla si. Horečně vdechovala kouř. Sípavě vdechovala kouř. Hřbetem levé dlaně si rozšmudlávala slzy po obličejí. Ničemu nerozuměla. Ne snad že by se po fyzické stránce cítila jako Hillary a šerpa Tenzing, ne snad že by v jejích plánech taky figurovalo předsevzetí dobývat himálajské vrcholky nebo včelařit (neboť Hillary byl nejdřív včelař a pak teprve horolezec), ale posledními věcmi člověka si hlavu prozatím příliš nezatěžovala. Až teď se jí vybavovaly pojmy jako: smrtelná postel, rubáš, rakev čili penál, boty do rakve, testament, smuteční řečník (tzv. havran) v pomuchlaném černém kvádru, pláč a výkřiky: Ach, Karolínko, cos nám to udělala, cos nám to udělala, nekřesťanský účet za funus, memento mori, morituri te salutant, kdo se postará o psa, který má nesnesitelnou povahu, a taky co bude napsáno na náhrobku. Odmala se jí líbilo to, co tam měla napsáno prateta Anča:

*Koho věnec zelený,
koho v rakvi kryje?*

*Umřela, ach umřela
panenská lilie!*

Tak to by nešlo. Zavřela oči. Otevřela oči. Rozhlédla se. Znamenal, že kouří dvě cigarety najednou. První, zběsile dýmající, si odložila na opěradlo zvětšelo křesla, a druhou, neméně zběsile dýmající, si právě zapálila. Vrhla zběžný pohled na mastičkáře Punčocháře a na starou Volrábovou. Jako by je neznámý lidový umělec uhnětl z moduritu a chvíli vařil v prádelním hrnci. Strnulí, nehybní, opaření. Musí to bejt se mnou hodně zlý, řekla si Karolína, když mě nechaj hulit tady v ordinaci dvě cigára najednou.

Chtělo se jí omdlít. Vypravila ze sebe: „Neměl byste tam kapku... kapku... dejme tomu... rumu?“

Po chvíli zdrcujícího ticha odvětila sestra-generál: „Slečno Karpíšková, tady nejste U Města Prahy. Tady jste u lékaře!“

Vrhla se ke Karolíně, vydrápla jí z ruky kouřící cigaretu, tu druhou sebrala z opěradla, několika mohutnými skoky se ocitla u okna a štítivým pohybem poslala zapálené startky dolů k sedmikráskám. „Fuj!“ dodala mstivě.

„Poslyšte,“ zapojil se do debaty náhle i Punčochář, „vy kouříte startky s filtrem?“

„No,“ řekla Karolína.

„To jsou věci,“ řekl Punčochář. „Já doteďka netušil, že startky maj filtr. To jsem prostě nevěděl. Vy jste to věděla, sestří?“

„Né,“ řekla Volrábová. „Nevěděla. Já vo takovejch volovnínách... vo takovejch věcech prostě nepřemejšším.“

„Děláte chybu,“ konstatoval MUDr. Punčochář. „Člověk má přemýšlet o všem. Náhodou tohle je zajímavé téma k přemýšlení. Jak se ty časy mění. Když už i startky mají filtr. Kdepak, pokrok, ten se nezastaví před ničím.“

„Ale jsou dražší. Ty s filtrem. Než ty bez filtru,“ zachrčela Karolína.

„To je právě ta daň, kterou platíme pokroku,“ mínil Punčochář.

„Pane doktore, v čekárně je ještě vosum ženskejch,“ syčela Volrábová.

„Tomu se nedivím. Kdyby tam bylo osm chlapů, jó, to už bych se divil,“ poklidně odvětil Punčochář a něco si psal do ležster.

„Pane doktore?“ zapípala Karolína.

„Paní Karpíšková? Slečno?“ Felčar zvedl hlavu a zapíchl se očima do Karolíniných.

„Nechci vás rušit, ale... víte, není mi jasný, co mám teda teď vlastně... přišlo to tak náhle... těžko tomu uvěřit. Mám jít do nemocnice? Mám ještě nějakou naději nebo co vlastně...?“

„Naději?“ Punčochář se poctivě zamyslel. „Naději? Přiznám se, že teď dost dobře nechápu, co... Jak to myslíte: naději?“

Zavřela oči. Otevřela oči: „No říkal jste přece, že ta cytologie byla pozitivní, což znamená, že...“ Nedopověděla. Nedokázala to.

„Pozitivní?“ řekl Punčochář.

„Cytologie?“ řekla Volrábová.

„Pozitivní cytologie?“ řekli Punčochář i Volrábová unisono. Punčochář pohlédl na Volrábovou a Volrábová na Punčocháře. Punčochář sklopil oči. Volrábová pokrčila mohutnými rameny. Ticho bylo možno krájet a klást na chlebičky nebo na jednohubky.

„Ta cytologie byla negativní jak stehno,“ pravila Volrábová s údivem a pohrdáním v hlubokém hlase. „Jo a psychiatrie je přes chodbu. Nebylo by vod věci se tam stavit, až půjdete vocaď,“ navrhla Karolíně.

„Ale sestří,“ řekl Punčochář.

„No ale,“ řekla Karolína v šoku. „No ale... říkal jste přece... říkal jste přece... pozitivní.“

„Paní Karpíšková,“ vzdychl Punčochář. „Slečno. Říkal jsem pozitivní, protože pozitivní byl váš těhotenský test.“

„Jo!“ zlověstně se zasmála Volrábová.

„Cože?“ řekla Karolína.

„Ale však jste to slyšela zatraceně dobře. Slečno!“ podotkla Volrábová s ostrým důrazem na posledním slově.

„To je nějaký omyl,“ šeptla Karolína. „Já přece *nemůžu* být těhotná.“

Korpulentní zdravotní sestra Volrábová se evidentně dobře bavila: „Ale jděte. Každý může bejt těhotnej. Každý. Já taky byla. Každý jednou votěhotní. Akorát chlapi ne. Poněvadž nemaj morálku a zásady. Žádnej z nich by děcko nedonosil. Ale ženská? Ta musí! I kdyby stokrát nechtěla. Musí!“

Karolína ignorovala její vystoupení a obrátila se k Punčochářovi: „Musí to být omyl. Moje antikoncepce je přece... úplně... téměř... stoprocentní.“

Punčochář mrzutě odstrčil lejstra, vstal, sundal brýle, které nedbale pohodil na psací stůl, vzdychl a pravil: „Paní Karpíšková. Slečno. Nic není stoprocentní. Ostatně sama jste právě řekla: téměř stoprocentní. Cítíte ten rozdíl? Mezi stoprocentní a téměř stoprocentní je rozdíl jako vrata od stodoly, víte, paní Karpíšková? Slečno?“

„Chcete říct,“ zašeptala Karolína, „chcete říct, že selhala?“

Sestra už dlouho mlčela, a tak uvážila, že je čas zapojit se do rozhovoru, a to slovy: „Vy jste nikdy neselhala? Co?“

Jelikož na svou otázku nedostala odpověď, stále podrážděněji pokračovala: „Vždycky jste byla stoprocentní? Dokonalá? Nikdy jste nezklamala? Nikdy jste neudělala chybu?“

„Ale to samozřejmě,“ špitla Karolína.

„Tak vidíte!“ řezavě se zasmála Volrábová.

„Chybujeme a selháváme,“ objasnil gynekolog Punčochář. „Lidi i přístroje. Všichni. Vy. Já taky. I tady sestra Volrábová, no, jen se nedělejte, sestro. Jsme jenom lidi. A stroje jsou zas jenom stroje. Ne?“

Nastal čas udělat v pořadí již druhý wildovský obličej. Vybrala si ten: Vyzáblý Vilibald, krvesavec z bexleyských slatin. Neulevilo se jí. Sestra Volrábová vyjekla, když se na ni podívala. „Už jsem vám přece říkala, že psychiatrie je naproti přes chodbu.“ zablekotala.

„Já vím,“ řekla Karolína.

„Nebudu na vás spěchat,“ komisně pravil Punčochář. „Ale řešit se to musí, to jistě chápete. Jak, to je na vás. Rozhodování je peklo. O tom něco vím. Taky jsem se musel rozhodovat. Není to tak dávno.“

„A jak jste se rozhodl, pane doktore?“ zajímalo sestru Volrábovou.

„Špatně.“

„Raději už půjdu,“ řekla Karolína.

„To bych vám radila,“ vrčela Volrábová. „Čekárna praská ve švech. A vy nám tady zacláníte. Co když je v tý čekárně někdo doopravdy nemocnej? He? Né simulant. Ale doopravdy nemocnej. No? Co mi na to řeknete?“

„Na shledanou,“ řekla Karolína.

„Měla bys, Karolínko, chovat kozu.“

„Co?“

„Kozu že bys měla chovat. Kozí mlíko ničím nenahradíš. Zahradu máš. Velkou. Ta by kozu uživila. Popásala by se a byla by spokojená. Hele, když živili malou opičku v zoologický zahradě normálním kravským mlíkem, tím, co se dává dětem, jestlipak víš, jak to dopadlo?“

Nevěděla. Bezradně zavrtěla hlavou.

„Do půl roku umřela.“

„Chudinka.“

„No ale když jiný opičke dali čerstvý kozí mlíko, tak víš co se stalo? Přežila. Čerstvě nadojený, samo sebou. Né převařený, to by umřela taky. Čerstvý mlíko vod kozy, to je, Karolínko, elixír života. Já ho pil. Matka nadojila, podala mi krajáč, popad jsem ho a kouknul jsem se na dno. Pak jsem si votřel ty bílý fousy a jak mi bylo. Jo a hele, koza má tu výhodu, že se s ní dneska už vůbec nemusí za kozlem. Dneska už je to moderní. Von přijede za tebou.“

„Kdo? Kozel?“

„Né. Inseminátor. Ten s tou tyčí. Přijede a všechno zařídí, nechci to rozebírat, abych nevypadal jako sexuální maniak.“

Přijede, voplodní, vodjede. Kozí mlíko! Zázrak! Karolínko, kup si kozu.“

„Nesplet sis století, tati?“

„Nebo ti ji koupím sám. Kolik může stát? Ne, koza nebude drahá. Koupím ti ji a přivezu. Do auta se vejde. Otcí jsem vozil berany taky v autě. Dávali jsme jim klobouk, abysme zmátli esenbáky. Hele, v sobotu ji máš doma.“

„Tati. Já kozu nechci.“

„Protože jseš hloupá. Myslel jsem, že jseš chytrá. Neješ. Protože kdybys byla, tak bys mi za kozu ještě poděkovala. Karolínko, vždycky jsi byla taková přemýšlivá holka. Tak proč teda, pro všechno na světě, nechceš kozu?“

„Ježíš, já nevím. Proč bych ji měla chtít? Nikdo ji nemá. Je rohatá. Nesympatická. Dělá kravál. A v práci kdybych se náhodou prokecla, že mám kozu, měli by mě za vola. A mimoto: co kdyby přišel někdo na návštěvu? A uviděl kozu?“

„Pomyslel by si, že jsi inteligentní. Protože inteligentní lidi dneska ty kozy prostě chovaj. To už se dneska všeobecně ví. Jak je mlíko vod kozy blahodárný. To už se ví.“

„Já ji nechci.“

„Ona ji nechce!“

„Mami, prosím tě, řekni mu, že nechci kozu.“

„Zdeňku, tak ji nenervuj. Formulovala to přece jasně. Jasně ti sdělila, že kozu nechce. Tak už ji dál neznepokojuj. Víš přece, jak lehce se vynervuje. Zase se objeví ta její migréna, v noci neusne, bude pít ještě větší množství kávy než doposud. A zhubne. Zdeňku, vždyť ona zhubne. Prosím, nemluv už o té koze, ano?“

„Evo. Ničemu nerozumíš. Proč myslíš, že chci, aby holka držela kozu? No právě proto,“ zvýšil hlas, „právě proto, aby byla konečně už ve formě. Aby zesílila. Aby nebyla úplně prázdná.“ Vstal, popošel ke Karolíně a udeřil ji do zad. Karolína vyjekla. „Je prázdná,“ komentoval to zasmušile. „Zní to dutě. Jsou to jen kostičky vobalený kůží. Je jak vyklepaná zora. Hergot, pořádná ženská má bejt přece jiná.“

„Jaká?“ zajímalo Karolínu.

„No... taková...“ Dlouze se zamyslel, rukama vykroužil oblouček a ten si umístil daleko před hrudník, poté je nechal bezmocně spadnout k tělu, načež je rozhoupal: „Taková.“

„Měla by ses spravit, Karolínko,“ ozvala se prosebně matka. „Deset kilogramů by úplně stačilo. Deset kilogramů, a bude z tebe úplně jiný člověk.“

„Osum by stačilo. A vod toho to kozí mlíko právě je. Posiluje. Vyhání neduhy z těla. Vůbec není hlenotvorné, no představte si tu nádheru. A když se smíchá s trochou čerstvé karotkové šťávy...“

Karolína ucítila divný tlak okolo žaludku.

„...když se smíchá s trochou čerstvé karotkové šťávy, tak kdo to pije, ten prej neumře.“

„Nikdy neumře?“

„Neumře. Kdo to pije, ten neumře.“

„Tak proč tady nepobíhá spoustu nesmrtelnejch lidí?“

„Protože lidi jsou blbý a tvrdohlavě se zabíjejí mrtvou stravou. Dusí se konzumací vařené potravy. Zatímco ty, Karolínko, dostaneš kozu a budeš za vodou. Kozu a lis na ovoce. Voni jsou drahý, ty lisy. Ale s tím si snadno poradím. Vyroším ho. Nejdřív řezačku poháněnou motorem ze starý pračky, tu mám v garáži, a pak už ten samotnej lis. Nemáš tužku a papír, Karolínko?“

Dostal tužku a papír, kam promptně načrtl lis a řezačku a prostřednictvím poměrně velkého množství šipek demonstroval princip, na němž obě ty věci pracují. Vzápětí náčrtem vítězoslavně zamával Karolíně před očima: „Je to jasný jak facka, co?“

„Snad jo,“ řekla Karolína.

„Akorát že nemám trpasličí hřidel. Nevíš vo někom, kdo by měl trpasličí hřidel?“

„Cože?“

„Ále, dobrý, dobrý. Nic se neděje. No tak ji koupím.“

„Karolínko? Neměla by ses zvážit?“ položila otázku matka.

„Máme novou váhu,“ ožil otec. „Bratru za dvě stovky. To už není decimálka. Kdepak, ty časy jsou pryč. Tahle je mo-

derní,“ dodal s nenávistí. „Koupil jsem ji jenom kvůli tobě. Řekl jsem si: Decimálce se holka směje, no tak, brachu, půjdeš a koupíš nějakou modernu. Aby se holka teda konečně nechala zvážít. Tak. A teď se zvážíš. Řekl jsem to jasně?“

S obrovskou pompou zavedli Karolínu do obývacího pokoje. Neubránila se dojmu, že otec by jí nejraději zavázal oči, zatočil jí třikrát dokola, pak by ji popadl za ruku, dovedl k váze, slavnostně jí sňal šátek a zavolal: Úúž! Kupodivu to neudělal. Uprostřed obývacího pokoje ležela zbrusu nová osobní váha a podmanivě se leskla.

„Stoupni si na ni, Karolínko,“ velela matka.

Karolíny se zmocnil vzdor. „Mně se nechce,“ řekla.

„Ježíš, vždyť jsem ji koupil kvůli tobě,“ zesinal otec. „Speciálně kvůli tobě. Kvůli komu, myslíš, jinýmu, že bych ji kupoval? Copak jsem magor, abych si kupoval váhu a vážil se na ní? Proč bych to dělal? Copak mi straší ve věži? Kromě toho mám v garáži tu decimálku a ta funguje bezvadně. Je jako nová. Tisíckrát lepší než tyhle ty moderní krávoviny.“

„Zdeňku. Jak to před tou holkou mluvíš?“

„Ježíši. Evo. Vždyť je jí třiatřicet. Tak snad bez nějakých větších následků snese, aby se před ní řeklo, že ta váha je krávovina.“

„Zdeňku. Teď jsi to zopakoval. Schválně, že?“

„Ale né schválně. Né schválně. Chtěl jsem jenom říct, že holka už přece není malá. Že se už prostě některý slova před ní říkat můžou. Sakrahergotfix, Karolínko, laskavě si vystup na tu váhu.“

„Já se vážit nebudu.“

„Jdi do jetele. Karolínko, jdi do jetele. Tak proč já blbec tu váhu kupoval?“

„Karolínko, táta jel pro tu váhu až do Prahy. Až do Kotvy. Tam je velký výběr.“

„Já se dneska vážit nebudu.“

„Tak kdy?“

„Jindy třeba. Tati, dneska na to fakt nemám nervy. Pamatuju se, jak to vypadalo, když jsi mě naposled vážil na deci-

málce. Dals tam čtyři desetikilový závaží, pak jedno pětikilový, pak ještě nějaký ty maličký a vykřikovals, že mám jenom třicet osm kilo.“

„Aha. Jo tak. Myslel jsem, že nemáš brejle.“

„Měla jsem čočky. Tak necháme to na jindy, jo? Mám teď jiný starosti.“

„Kdybys držela kozu, Karolínko, všechno by se tím vyřešilo.“

DRUHÁ

Lina toužila být pionýrkou. Ačkoliv úplně nejdřív ze všeho toužila být jiskřičkou. Tou se stala vcelku brzy, vzápětí po pronesení slibu:

*Slibuji dnes přede všemi
jako jiskra jasná,
chci žít pro svou krásnou zemi,
aby byla šťastná.*

I pionýrkou se stala. Šlo to rychle. Dostalo se jí cti vázat si kolem krku rudý šátek, nosit kroj, nosit odznak a recitovat na všech významnějších schůzích ve městě básně jako:

*Abys měl železo, škodovku na své cesty,
barvy na svůj dům a volno na siesty,
úrazy jak hadi kolem nás se plazí,
aby v třetím světě nezmírali nazí,
rubáme uhlí v dusnu, které mrazí.*

Lina milovala básně. Při slavnostním předávání občanských průkazů v Domě politické výchovy recitovala z kecpultu báseň *Občanský průkaz*, ale protože byla malá a kecpult velký, koukal jí jen kousek hlavy a účastníci té slávy se smáli. Jenže na rozdíl od nich Lina získala dva chlebičky a limonádu a pevnou víru, že navzdory posměváčkům jednou napíše slavnou básnickou sbírku, díky které všem vytrě zrak a mimoto pohádkově zbohatne. Sbíрка dostala pracovní název: *Ať vládnou růže, ne kulomet!*

Právě tak Socialistický svaz mládeže neboli es-es-em byl zlatý důl pro toho, kdo ze srdce rád recitoval. Učitelé a funkcionáři Linu za přednes básní zhusta chválili, protože recitovala přesně tak, jak dospělí dětem říkají, že se recitovat

má: *nahlas a pomalu*. Nebo ještě lépe: *hezky nahlas a hezky pomalu*. Navíc s leskem v očích.

„Tak teda zahajuju dnešní schůzi, nó,“ otráveně pravila štíhlá vysoká krásná blondátá Braunová, předsedkyně es es em.

„Jakej je program?“ rezignovaně vzdychla blondátá Mikešová, místopředsedkyně es es em.

„No nejdřív vás musím seřvat. Kde jste? Vždyť jsme jenom čtyři.“

„Jsmetady,“ namítla Lina (kronikář a zapisovatel). „Seřvi ty, co tu nejsou.“

„Ježíšmarjá, a jak je asi můžu seřvat, když tu nejsou?“ záúpěla štíhlá vysoká krásná blondátá Braunová.

„Tvůj problém,“ opětovně vzdychla Mikešová a výmluvně pohlédla na hodinky.

„Jak já to asi vysvětlím na celoškolským výboru?“ naříkala Braunová. „Budou se ptát na účast.“

„Řekni, že byla hojná,“ líně odušila bruneta Pilnáčková (pokladník).

„Markéto, proč furt koukáš na ty hodinky?“ zaútočila Braunová na Mikešovou.

„Čeká na mě Hezy, ne? A ten nebude čekat věčně. Nemá to zapotřebí. Když je tak hezkej. Pokaď nepříjdu, hned sbalí někoho jinýho. Hned před školou. Copak Hezy, ten se s tím nepárá,“ dodala zasněně.

„Hezy je blbec!“ zašeptala Pilnáčková Lině. Lina kývla. Pak to šeptem upřesnila: „Víc než blbec. Debil!“

„Tak teda program,“ řekla Braunová. „Mám to napsaný. Tak teda: úvod...“

„Úvod už byl. Jed' dál,“ stroze zavelela Mikešová a vytáhla si z portmonky fotku Hezyho, kterou několikrát políbila.

„Není blbá?“ zašeptala Lina Pilnáčkové. Pilnáčková kývla dvakrát.

„Dál tam máme...“ mumlala Braunová, „no dál tam máme ten alkohol.“

„Ty tady máš flašku?“ ožila Mikešová.

„Ale né, neblbni. Je tady napsáno: Alkohol, pomlčka, boj proti němu. To je kvůli tomu, jak se minulej měsíc dostal vo přestávce do třetí bé ten chlast. Ke všemu ta holka, co ho tam propašovala, se jmenovala Špiritová.“

„S takovým jménem to prostě musela udělat,“ usoudila Lina.

„No už asi jo,“ souhlasila Braunová. „Akorát že ji vyloučili.“ Špiritová totiž propašovala do třídy osm lahví kořalky. Celá třída se vmžiku zlinkovala do bezvědomí. Vyprávělo se, že je v takovém stavu našel chemikář, který do třetí bé přišel po velké přestávce nic zlého netuše vyučovat.

„Mohli říct, že na sobě de facto zkoušej chemický procesy,“ navrhla Pilnáčková.

„Nemohli říct nic. Nemohli mluvit,“ vysvětlila Braunová.

„To jim závidím. Musela to bejt psina,“ řekla Pilnáčková.

„Co to bylo za chlast?“ zajímala se Mikešová.

„Slivovice?“ nevěděla přesně Braunová.

„No to je pěkná síla,“ obdivně hvízdlá Mikešová. „Tím jsem se zhulákala u bratránka ve sklípku. Jo a hele, když mě pak našel fotr, tak mu z leknutí naskočil vopar. Myslel, že jsem mrtvá.“

„Já tyhle kořalky moc nemusím,“ ohrnula rty Braunová. „Mně včera pozval Marek k sobě na Festivalový výběr. To bylo dobrý! Nakonec jsem měla na sobě jenom to...“

„Jenom co?“ vydechly Pilnáčková i Lina jednohlasně.

„Jenom ponožky,“ suše oznámila Braunová.

„Jenom ponožky!“ nábožně vzdychla Lina.

„Jenom ponožky,“ znovu potvrdila Braunová.

„Hele a...“ Pilnáčková se zajíkla rozčilením, „hele a jaký to bylo?“

Rozhostilo se dlouhé ticho. U stropu se honily mouchy a za oknem tábořil proměnlivý duben. Pršelo a svítilo slunce. Máj už byl na dohled.

„No...“ neurčitě pravila Braunová.

„Tak sakra, jaký to bylo?“ dožadovala se spravedlivého práva na odpověď bruneta Pilnáčková.

„Těžko říct,“ definovala své pocity ze včerejšího večera předsedkyně es es em.

„Hezy čeká,“ vztekle připomněla Mikešová. „Co když už někoho sbalil? Má volnej kvartýr a slíbil, že koupí flašku myslivce.“

„Takovej blivajz. Proč nepijete něco jemnějšího? Něco kultivovanějšího?“ vyzvíдалa Lina.

„A co asi? Když jsi tak chytrá?“

„Rum třeba,“ navrhla Lina.

Do krátké pauzy pravila Braunová: „Jo. Tak to jsme probraly bod: Alkohol, pomlčka, boj proti němu. A teď tady máme teda hodně závažnej bod: Celoškolní vystoupení ke slavným májovým dnům, pomlčka, co si připraví naše třída, tečka. Co si připraví naše třída? Zejtra ráno to musím hlásit na celoškoláku.“

„No co by?“ divila se Mikešová té otázce. „Lina zas bude žvanit do mikrofonu jako vždycky.“

„Tak řekneš nám, jaký to bylo?“ nechtěla se vzdát Pilnáčková pikantního tématu.

„Neblbni. Teď probíráme vystoupení k májovým dnům,“ vysvětlila Braunová. „No, hele, Lino, myslela jsem, že kdybys řekla nějakou básničku, nějakou obzvlášť ohavnou, tak by mi povolili ten moderní tanec v trikotu. Je to něco za něco, chápeš? Mluvila jsem vo tom s tou Coufalovou, s předsedkyní celoškoláku. Říkala, že z tance by moh bejt průšvih, že je to jako moc kapitalistický, chápeš? Ale na druhou stranu, když těsně před tím vystoupíš a řekneš něco *strašnýho*, tak by mi to asi povolili.“

„Co *strašnýho*?“ stísněně se optala Lina.

„No něco *strašnýho*, nějakou hrůzu. Jinej by se tím totálně znemožnil, ale u tebe to bude roztomilý, uvidíš. Hele, má to prej bejt rusky nebo slovensky. Tak si vyber.“

„Slovensky,“ pípla Lina.

„No to je asi lepší, vid'. To sis dobře vybrala. Hele, tak koukni. Tohle mi pro tebe připravili.“

Lina mrkla do papíru, kde mimo jiné stálo psáno:

*Ty nestrachuj sa, nie sme sami
a zajtra bude nás viac ako dnes,
pri našom dome, za humnami,
je Sovietsky sväz.*

„Čte se to Sovietsky zvez, aby se to rýmovalo na to dněs, chápeš?“ horlivě vysvětlovala Braunová.

„Naprosto,“ odvětila Lina. „Já ze sebe musím udělat vola, aby tys mohla ukázat celému gymplu prsa v trikotu.“

„Přesně tak,“ radostně souhlasila Braunová.

„No aspoň má co ukazovat,“ zlověstně se ozvala Mikešová. „Aspoň nebude v tom trikotu jako prkno. Kolikrát já už jsem si, Lino, říkala: Proč ty si vlastně nekoupíš umělý prsa?“

„Nikde je nemaj,“ objasnila Lina.

„Ale jdi. Na západě je už nosí všichni.“

„Úplně všichni?“

„Úplně všichni,“ znovu potvrdila Mikešová.

„To jako i chlapi, jo?“ nervózně se zasmála Pilnáčková.

Mikešová se obrátila na Braunovou: „Hele, pohni, než zahnu kramle.“

„Další bod programu...“ Braunová se poslušně naklonila do papírů, „další bod programu: Politická aktualita.“

„No. Tak já poběžím,“ výmluvně se zašklebila Mikešová.

„Počkej, ale co ta aktualita?“ namítla Braunová.

„Co je teď aktuální?“ přemýšlela plavovlasá Mikešová a spěšně zapínala odrbaný vak připomínající zavazadlo tuláka, a přesto suplující běžnou školní brašnu. „Teď je aktuální, aby Lina a pár dalších chudinek vo to už konečně přišly!“ křičela z chodby.

„Ale já ho asi nemám ráda,“ zalkala Lina.

Velikonoce hrály na píšťaly. Neviditelný klíčník otevíral studánky a řeky. Na vrby sedali vodníci a vrzali na housle zamilované písničky. Skály se otevíraly a vydávaly poklady, ale jen na Velký pátek, pak už na to zas celej rok kašlaly. Vítr